

ISBN: 978-625-7303-65-1

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 444

İslam Klasikleri

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Yusuf Genç

Yayıma Hazırlayan

Hande Yıldırım Önsöz

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Nisan 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. ve

Tic. A.Ş. Mahmut Bey Mah.

Devekalderimi Cad. 2622 Sk. Güven İş

Merkezi No: 6/13 Bağcılar/İst

Sertifika No: 20699

Tel: 0212 446 05 99

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İMAM TİRMİZİ

*eş-Şemâilü'n-
Nebeviyye*

Tercümetü'ş- Şemâil

Tercüme
Eyüp Sabri Paşa

Hazırlayanlar
*Reyhan Çorak - Fakirullah Yıldız
Mehmet Asağ*

KETEBE

İmam Tirmizî

Künyesi Ebû İsâ Muhammed bin İsâ bin Sevre et-Tirmizî'dir. Muhtemelen 824'te günümüzde Özbekistan sınırları içerisinde bulunan Tirmiz'de ya da ona bağlı Buğ Köyü'nde doğdu, 892'de Tirmiz'de vefat etti.

849 senesi civarında hadis tahsiline başladı. Tirmiz, Horasan, Irak ve Hicaz başta olmak üzere çeşitli önemli beldelerdeki âlimlerden hadis öğrendi. *Kütüb-i Sitte* imamlarının her birinin hocası olan isimlerden istifade etti. İmam Buhârî'nin öğrencisi olup ondan pek çok hadis rivâyet etti, fıkhu'l-hadis ilmini öğrendi. Hocasının "Aslında benim senden faydalandıklarım, senin benden faydalandıklarından çoktur." iltifatına mazhar oldu. Kendisi de eş-Şemâilü'n-Nebeviyye'nin râvisi Ebû Saïd Heysem bin Küleyb eş-Şâşi gibi pek çok talebe yetiştirdi. Kendi döneminde fıkıh mezhepleri yayıldığı için her bir mezhebin belli başlı görüşlerini o mezhep imamının öne çıkan talebelerinden öğrenme fırsatı buldu. Bir muhaddis için en önemli özelliklerden olan derleme, tasnif etme, ezberleme ve müzakere etme vasıflarını haiz olan İmam Tirmizî, bazı âlimlere göre, hadislerin sıhhatini belirtmek için kullanılan "sahih" ve "zayıf" terimlerine "hasen"i de ekleyerek üçlü taksimi başlatan isimdir.

Başlıca Eserleri: *el-Câmi'u's-Sahîh (Sünen-i Tirmizî)*, eş-Şemâ'ilü'n-Nebeviyye, *el-İlelü'l-Kebîr*, *el-İlelü'l-Sagîr*, *Tesmiyetü Ashâbi'n-Nebî (Kitâbü Esmâ'î's-Sahâbe, Tesmiyetü Ashâbi Resûlillâh sallallâhü 'aleyhi ve sellem)*, *Kitâbü't-Târîh*, *Kitâbü'l-Esmâ'* ve'l-Künâ ve ez-Zühd.

Eyüp Sabri Paşa

1832 yahut 1833'te Rumeli'de, günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde kalan Yenişehir'in Ermiye Köyü'nde dünyaya geldi. Babası, Seyyid Şerîfülislâm bin Hâc Ahmed'dir. Hayatının ilk seneleri hakkında geniş bilgi mevcut olmamakla birlikte Mekteb-i Fünûn-ı Bahriye'ye kaydolarak tersaneden yetiştiği, çeşitli kademelerde görev yaptıktan sonra kaymakamlık vazifesini ifa ettiği; ardından miralay ve 1885'te de mirlivâ rütbelerine yükseltildiği bilinir. Ayrıca Mekteb-i Rüşdiye-i Bahrî'de müdürlük ve Mekteb-i Fünûn-ı Bahriye'de hocalık yaptı. Uzunca bir süre Hicaz'da bulunan Eyüp Sabri Paşa, görevi esnasında bölgenin tarihi ile ilgilendi. Hicaz'da yaptığı tahkikat neticesinde topladığı bilgiler daha sonra yazdığı eserlerinin temelini oluşturdu. Velûd bir tabiata sahip olduğundan yoğun askerlik ve memuriyet hayatına rağmen çok sayıda kitap kaleme aldı. Kitaplarının muhtevası kendisinin âlim kişiliğinin âlâmetidir. Samimi bir Müslüman olan Eyüp Sabri Paşa, Üveysî tarîk ile Melâmî-Hamzavî kutbu İdrîs-i Muhtefî hazretlerine (v. 1615) intisab etti. 1890'da vefat ettiğinde, şeyhinin Kasımpaşa Kabristanı'ndaki kabrinin ayak ucuna defnedildi.

Başlıca Eserleri: *Mir'âtü'l-Harameyn*, *Mahmûdü's-Siyer*, *Âzîzü'l-Âsâr Şerhi Kasîde-i Bânet Süad*, *Tekmilâtü'l-Menâsik*, *Târîh-i Vehhâbiyyân*, *Riyâzü'l-Muknîn*, *Tercemetü's-Şemâ'il*, *Vakâ-i Ashâb-ı Fil*, *Esbâbü'l-Înâye fî Tercemeti Bidâyeti'n-Nihâye*.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	11
KISALTMALAR.....	13
GİRİŞ.....	15
Şemaîl Türü ve Gelişimi.....	15

BİRİNCİ BÖLÜM

Eyüp Sabri Paşa (ö. 15 Safer 1308/30 Eylül 1890).....	19
Eserleri.....	20
<i>Tercümetü'ş-Şemâil</i>	21
Muhteva Özellikleri.....	23

İKİNCİ BÖLÜM

<i>Tercümetü'ş-Şemâil</i> 'in Yayına Hazırlanan Metninin Kuruluşunda Takip Edilen Yol.....	27
METİN.....	29
MUKADDİME.....	31
TERCÜMETÜ'Ş-ŞEMÂİL.....	35

BİRİNCİ BÂB

Cism-i Latîf-i Risâlet-penâhî Beyânındadır.....	37
---	----

İKİNCİ BÂB

Mîhr-i Cinân-tâb-ı Risâletin Mühr-i Nübüvveti Beyânında Olup Ol Hâtem-i Risâletin Levn ü Sıfatıyla Mikdâr-ı Hacmini ve Cism-i Sa'âdetin Neresinde Olduğunu ve Ehl-i Kitâbın Sülefâ an Selef Yek-Digere Ta'rif Etmiş Oldukları Alâmât-ı Mühimmeden Bulunduğunu Zikr ü Tafsîl Eder.....	69
--	----

ÜÇÜNCÜ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Mûy-i Anber-bûy-i Sa'âdetlerini Beyân Eder..... 78

DÖRDÜNCÜ BÂB

Nebiyü'l-Enbiyâ Efendimiz Hazretlerinin Lihye-i Sa'âdetleriyle Mübârek Saçlarını
Ne Sûretle Tezyîn ve Ta'tîr Eylediklerini Ta'rif Eder..... 84

BEŞİNCİ BÂB

Şa'r-ı Şerîf-i Nebeviyye'nin Ne Dereceye Kadar Ağardığını Ta'rif Eder 89

ALTINCI BÂB

Ahsenü'l-Halâyık Hazretlerinin Hızâbı Hakkındaki Rivâyetleri Ta'rif Eder 95

YEDİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Ne Sûretle Sürme Çektiklerini Ta'rif Eder..... 100

SEKİZİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Bi'z-Zât Giydiği Elbiseyi Beyân Eder..... 104

DOKUZUNCU BÂB

Hazret-i Peygamber'in Sûret-i Ta'ayyüş ve İdârelerini Ta'rif Eder..... 115

ONUNCU BÂB

Resûl-i Ekrem Efendimiz'in Mestlerini Ta'rif Eder 118

ON BİRİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Na'leyn-i Sa'âdetlerini Ta'rif Eder 120

ON İKİNCİ BÂB

Resûl-i Ekrem'in Mühr-i Şerîfi Hakkında Vârid Olan
Ahâdis-i Şerîfeyi Ta'rif Eder 127

ON ÜÇÜNCÜ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Bâb-ı Sâbıkta Mezkûr Olan Mühr-i
Şerîfi Ne Vechile Takındıklarını Ta'rif Eder..... 132

ON DÖRDÜNCÜ BÂB

Seyf-i Şerîf-i Nebevî Beyânında Vârid Olan Ahâdisi Ta'rif Eder..... 137

ON BEŞİNCİ BÂB

Resûl-i Ekrem Hazretlerinin Ne Sûretle Zırh-pûş Olduklarını Ta'rif Eder 140

ON ALTINCI BÂB

Hazret-i Peygamber'in Miğferi Hakkında Vârid Olan Rivâyâtı Ta'rif Eder 142

ON YEDİNCİ BÂB

Resûl-i Ekrem'in Sarığı Hakkında Vârid Olan Rivâyâtı Ta'rif Eder 145

ON SEKİZİNCİ BÂB

Resûl-i Ekrem'in İzâr-ı Şerîfi Hakkında Vârid Olan Ahâdîsi Ta'rif Eder 148

ON DOKUZUNCU BÂB

Serv-i Bağ-ı Risâlet Hazretlerine Mahsûs Olan Yürüyüş Hakkında
Mevrûd Rivâyâtı Ta'rif Eder 152

YİRMİNCİ BÂB

Nebiy-i Muhterem Hazretlerinin Kınâ' İsti'mâli Hakkında Vârid
Olan Ahâdîsi Ta'rif Eder 155

YİRMİ BİRİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Hey'et-i Ku'ûd ve Cülûsu Hakkında Vârid
Olan Ahâdîsi Ta'rif Eder 156

YİRMİ İKİNCİ BÂB

Resûl-i Ekrem Hazretlerinin Ne Gibi Şeylere Dayandıkları Hakkında
Vârid Olan Ahâdîsi Ta'rif Eder 159

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÂB

Resûl-i Ekrem'in Bi-Hasebi'l-İktizâ Ashâbdan Kimlere İttikâ
Buyurmuş Olduklarını Ta'rif Eder 163

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Ne Sûretle Ekl-i Ta'âm Buyurmuş Olduklarını
Ta'rif Eder 165

YİRMİ BEŞİNCİ BÂB

Resûl-i Ekrem Hazretlerinin Ekl ü Tenâvül Buyurdıkları Nân-ı
Azizi Ta'rif Eder 168

YİRMİ ALTINCI BÂB

Resûl-i Ekrem'in Esnâ-yı Ta'âmda Rağbet Buyurdıkları Katık ile Envâ'-ı
Et'ime ve Me'kulâtтан Tenâvül Etmiş Oldukları Eşyâyı Ta'rîf Eder..... 174

YİRMİ YEDİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Kable't-Ta'âm ve Ba'de't-Ta'âm Mübârek
Ellerini Ne Vechile Yıkadıklarını Ta'rîf Eder 190

YİRMİ SEKİZİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Kable't-Ta'âm ve Ba'de't-Ta'âm İrâd Buyurduğu
Kelimât-ı Hikmet-Âyâtı Ta'rîf Eder..... 192

YİRMİ DOKUZUNCU BÂB

Resûl-i Ekrem Efendimiz'in Su İçtikleri Kâseyi Ta'rîf Eder..... 197

OTUZUNCU BÂB

Hazret-i Peygamber'in Tenâvüle Rağbet Buyurdıkları Meyveleri Ta'rîf Eder 199

OTUZ BİRİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Meşrûbâtını Ta'rîf Eder..... 203

OTUZ İKİNCİ BÂB

Hazret-i Peygamber'in Bahs-i Sâbıkta Zikr Olunan Meşrûbâtı
Ne Vechile İçtiklerini Ta'rîf Eder..... 207

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÂB

Resûl-i Ekrem Hazretlerinin Ne Sûretle Ta'attur Buyurdıklarını Ta'rîf Eder..... 213

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÂB

Güzîde-i Kâ'inât ve Hulâsa-i Mevcûdât Aleyhi Efsahu't-Tahiyyât
Hazretlerinin Keyfiyyet-i Kelâm-ı Şerîflerini Ta'rîf Eder 219

OTUZ BEŞİNCİ BÂB

Nebiy-i Besîm Aleyhi Selâmulâhi'l-Kerîm Hazretlerinin Sûret-i
Dihk u Tebessümlerini Ta'rîf Eder 225

OTUZ ALTINCI BÂB

Risâlet-me'âb Efendimiz'in Keyfiyyet-i Mizâh ve Latifelerini Ta'rîf Eder 233

OTUZ YEDİNCİ BÂB

Lisân-ı Mu'ciz-Beyân-ı Risâlet-penâhî'den Mevzûn Olarak Sâdır
Olan Kelimât-ı Şerîfeyi Ta'rif Eder 239

OTUZ SEKİZİNCİ BÂB

Müsâmere-i Nebeviyye Hakkında Vârid Olan Rivâyât ve Ahbârı Ta'rif Eder 247

OTUZ DOKUZUNCU BÂB

Sertâc-ı Enbiyâ Efendimiz'in Uykuları Hakkında Vârid Olan Ahâdis-i
Şerîfeyi Ta'rif Eder 253

KIRKINCI BÂB

İbâdet-i Nebeviyye Hakkında Vârid Olan Ahâdisi Ta'rif Eder 258

KIRK BİRİNCİ BÂB

Seyyidü's-Sulahâ Hazretlerinin Kıldıkları Salât-ı Duhâyı Mahkî
Rivâyet Olunan Ahâdis Ta'rifindedir 275

KIRK İKİNCİ BÂB

Eşrefü'l-Halâyk Hazretlerinin Sünnet-i Mü'ekke ve
Müstehabbeleri Ta'rifindedir 280

KIRK ÜÇÜNCÜ BÂB

Sıyâm-ı Nebevî Hakkında Vârid Olan Rivâyât ve Ahâdis Ta'rifindedir 281

KIRK DÖRDÜNCÜ BÂB

Suhan-Serây-ı Ene Efsah Hazretlerinin Kur'ân-ı Kerîm'i Ne Vechile
Tilâvet Buyurdıkları Hakkında Mervî Olan Ahâdis Zikr ü Ta'rifindedir 290

KIRK BEŞİNCİ BÂB

Vâkıf-ı Râz-nâme-i Âlemiyân Efendimiz'in Sûret-i Bükâları Hakkında
Vârid Olan Rivâyât Ta'rifindedir 295

KIRK ALTINCI BÂB

Resûl-i Ekrem Efendimiz'in Firâş-ı Sa'âdet-pâşları Hakkında Vârid
Olan Ahâdis-i Şerîfe Ta'rifindedir 301

KIRK YEDİNCİ BÂB

Seyyidü'l-Mütevâzî'nin Efendimiz'in Tevâzu'ları Hakkında Rivâyet
Olunan Ahâdis Ta'rifindedir 303